

DEFINITIEF

Format aanvragen Nationaal programma Groningen Mei 2019

(Graag bondig, concreet en volledig invullen; zie bijlage)

Het ingevulde format kan digitaal worden ingediend via

Info@nationaalprogrammagoningen.nl

A. Algemeen
1. Titel projectaanvraag: Ontwikkelen en managen proces voor opstellen en voorbereiden NPG-programmaplan Het Hogeland en daarmee samenhangende trajecten en projecten.
2. Aanvragende gemeente: Het Hogeland
3. Inhoudelijk contactpersoon bij gemeente / provincie: Nanda Pellenbarg n.pellenbarg@hethogeland.nl telefonisch bereikbaar via 088 345 8688
4. <i>Financieel Contactpersoon voor verantwoording / rapportage:</i> Aly Hamersma a.hamersma@hethogeland.nl
5. Bij de aanvraag betrokken partners: niet van toepassing (n.v.t.)
B. Inhoud
<p>6. <i>Geef een korte omschrijving van het project:</i></p> <p>Het ontwikkelen en managen van het proces om vorm en inhoud te kunnen geven aan de realisatie van een lokaal NPG-programmaplan Het Hogeland. Kenmerkend voor het proces zal de integrale en samenhangende aanpak zijn om tot het programmaplan te komen, zowel binnen de organisatie als richting samenleving. Om de samenleving optimaal te betrekken achten we een eenduidige en integrale participatiestrategie van belang.</p> <p>Het proces bestaat naast bovengenoemde strategieontwikkeling uit participatiebegeleiding, communicatie, procesbegeleiding, begeleiding projectaanvragen en voorbereiding van de uitvoering van gehonoreerde projecten.</p>
<p>6.1 <i>Aan het behalen van welke doelstelling/doelstellingen uit de toets 2019 draagt de aanvraag bij? (Zie de Toets/toelichting).</i></p> <p>De aanvraag voor het ontwikkelen en managen van het proces om tot een gedragen en uitvoerbaar lokaal NPG-programmaplan Het Hogeland te komen, leidt uiteindelijk tot de volgende doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Behouden en verbeteren van lokale gebiedsidentiteit, met speciale aandacht voor cultureel erfgoed. b. Verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving (ruimtelijk en sociaal/economisch)

- c. Versterken vestigingsklimaat voor inwoners en ondernemers, waaronder verbeterde lokale en regionale bereikbaarheid.
- d. Bijdragen aan meer fysiek en mentaal gezonde jaren in de eigen omgeving
- e. Toekomstbestendig maken van voorzieningen in zorg, onderwijs, winkels en werk.
- f. Energieneutraal maken van de gebouwde omgeving

6.2 *Aan welke van de bijbehorende criteria voldoet de aanvraag? (Zie de Toets/toelichting).*

1D Draagt bij aan het versterken van de karakteristieke structuur van de kernen

2A Draagt bij aan de kwaliteit van de openbare ruimte of de leefomgeving.

2B Verhoogt de aantrekkelijkheid van een dorp of wijk

3A Verhoogt/stimuleert burgerparticipatie (aparte post voor opgenomen)

3B Draagt bij aan de versterking van samenwerking tussen organisaties in een dorp of tussen dorpen.

3C Draagt bij aan de verbetering van de sociale cohesie.

3D Stimuleert het lokaal ondernemerschap.

3G Verhoogt de aantrekkelijkheid van een dorp of wijk.

4C Draagt bij aan het lokale vestigingsklimaat

4D Draagt bij aan een betere benutting van de bestaande infrastructuur

4E Geeft een stimulans aan de werking van de koopwoningmarkt

5A Levensloopbestendig maken van woningen, wijken en dorpen

5C Aanpakken van sociale achterstanden

6A Stimuleert het lokaal ondernemerschap

6C Levert een bijdrage aan de ontwikkelingen van voorzieningen, zoals retail, horeca en zorg.

6F levert een bijdrage aan de versterking en uitstraling van koopcentra in de centrumdorpen.

7A Stimuleert of draagt bij aan verduurzaming van gebouwen.

7B Draagt bij aan het aantal aardgasvrije gebouwen of woningen.

7C Stimuleert of draagt bij aan lokale energielcollectieven.

6.3 *Welke concrete resultaten beoogt de aanvraag te bereiken?*

- Een strategie voor een integrale en samenhangende werkwijze om uit de samenleving kansrijke projectaanvragen te halen die toekomstperspectief bieden voor Het Hogeland, afgestemd op het regionale nog vast te stellen programmakader
- Als onderdeel van de strategie en in participatie met de samenleving wordt een

kansenkaart ontwikkeld. Deze kansenkaart richt zich allereerst op het regionaal vastgestelde programmakader. Daarnaast ontwikkelen we eigen lokale afwegingskaders. Vervolgens beargumenteren en beoordelen we de kansrijkheid van projectaanvragen op basis van de programma- en lokale afwegingskaders en maken een geprioriteerde lijst van projectaanvragen. Op basis hiervan adviseren we de bestuurders. Zij kunnen dan heldere en duidelijke keuzen maken die ook uitlegbaar zijn aan de samenleving.

- Een participatieformat voor het ophalen van projectaanvragen uit de samenleving dat integraal toepasbaar is;
- Het realiseren van een lokaal NPG-programmaplan dat bestaat uit de projecten die de toets hebben doorstaan van eerdergenoemde kaders (regionaal en lokaal). Het programmaplan dient na accordering door het college en NPG-bestuur door de gemeenteraad te worden goedgekeurd;
- Het voorbereiden van de uitvoering van de gehonoreerde projecten.

6.4 *Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd en geef aan wanneer deze plaatsvinden.*

- Ontwikkelen van een strategie voor een integrale en samenhangende werkwijze om uit de samenleving kansrijke projectaanvragen te halen die toekomstperspectief bieden voor Het Hogeland, vierde kwartaal 2019;
- Vormgeven aan een participatieformat voor het ophalen van projectaanvragen uit de samenleving dat integraal toepasbaar is, vierde kwartaal 2019;
- Begeleiding van de participatie en verzorgen communicatie, vierde kwartaal 2019-2021;
- Vorm en inhoud geven aan een lokaal NPG-programmaplan dat bestaat uit de opgehaalde en getoetste projecten, tweede kwartaal 2020;
- Begeleiding van de projectaanvragen uit de samenleving, 2020-2021;
- Voorbereiding van de uitvoering van gehonoreerde projecten, derde kwartaal 2020-2021.

NB: Graag ook in relatie zien met de antwoorden op de hierna gestelde vragen.

7 *Waarom zijn de gekozen activiteiten de meest efficiënte en effectieve manier voor het uitvoeren van de aanvraag?*

Raad en college zijn de mening toegedaan dat het lokaal NPG-programmaplan in participatie met de samenleving op integrale wijze tot stand moet komen. Een plan dat samenhang vertoont en ook echt bijdraagt aan een breed perspectief op langere termijn voor Het Hogeland. Ook is het van belang dat – als onderdeel van de strategie en de participatie - een kansenkaart wordt ontwikkeld. Deze kaart baseert zich allereerst op het regionaal vastgestelde programmakader en vervolgens op de eigen lokale afwegingskaders en bestaat uit kansrijke projectaanvragen. Zodoende kunnen duidelijke keuzes worden gemaakt die ook uitlegbaar zijn aan bestuurders en de samenleving. Daarom vinden wij het zeer belangrijk dat het proces om vorm en inhoud te geven aan de realisatie van een lokaal NPG-programmaplan goed ontwikkeld en begeleid wordt.

Er is behoefte aan kundige strategie- en formatontwikkeling, management en advisering over het programmaplan en over samenhang en integraliteit, participatiebegeleiding en communicatie, inhoudelijke en procesondersteuning t.b.v. de projectaanvragen en voorbereiding van de uitvoering van gehonoreerde projecten.

8 *Waarom is het noodzakelijk dat de aanvraag wordt uitgevoerd? Welk probleem lost de aanvraag op?*

De op 1 januari 2019 heringedeelde gemeente Het Hogeland heeft in haar opstartfase tal van beleids- en uitvoeringsopgaven te tackelen. Die opgaven liggen op het terrein van het sociaal domein, het ruimtelijk domein, economie en havens, de eigen positionering en aardbevingen (gaswinning, schade, versterking en NPG). Het goede evenwicht in Het Hogeland is nog niet bereikt en dat vraagt veel van bestuur en organisatie.

De ontwikkeling van een lokaal NPG-programmaplan en de daaruit volgende opgaven gaat daarom de eigen spankracht van Het Hogeland te boven. Vandaar dat wij voorzien dat er een beroep op tijdelijk personeel of externen zal moeten worden gedaan.

9 *Wat zijn de belangrijkste risico's bij uitvoering van de aanvraag?*

De kwaliteit van het lokaal NPG-programmaplan en haar projectaanvragen zijn sterk afhankelijk van de kundigheid van de procesontwikkeling en -begeleiding zoals bij 7 uiteengezet. Een goed doordachte strategie die een integrale werkwijze en optimale betrokkenheid van de samenleving beoogt, is van groot belang. Participatie en communicatie zijn hierin cruciaal. Daarmee komen we op een tweede risico: de uitkomsten van de participatie onder de inwoners en de raadsbehandeling zijn nog niet aan te geven. Wel zijn de opzet en de hoofdlijnen voor de participatiestrategie uitgewerkt in de startnotitie NPG Het Hogeland. De gemeenteraad heeft hiermee ingestemd en hecht enorm aan een lokaal NPG-programmaplan dat in nauwe participatie met de samenleving tot stand komt.

10 *Op welke wijze zijn bewoners/stakeholders betrokken bij de voorbereiding van deze aanvraag?*

Bij deze aanvraag nog niet omdat de aanvraag een belangrijke randvoorwaarde is voor het kunnen organiseren van optimale betrokkenheid van inwoners en stakeholders. De gemeenteraad heeft enkele maanden geleden een informele overleggroep Aardbevingen (gaswinning, schade, versterken en NPG) in het leven geroepen. Die overleggroep zal gedurende het hele traject als een soort klankbordgroep gaan functioneren en nauwlettend toezien op de participatie.

11 *Op welke manier worden de inwoners/stakeholders bij de uitvoering betrokken?*

Zie antwoord op de vorige vragen.

12 Waar vindt de uitvoering van de aanvraag plaats?

Binnen de organisatie van en in de gemeente Het Hogeland.

13 Hoe wordt de uitvoering van de aanvraag georganiseerd?

De aanvraag is eerst aan het college van B&W gemeente Het Hogeland voorgelegd en na accordering leggen we het nu voor aan het NPG-bestuur. Na de accordering van het NPG-bestuur zal middels een raadsvoorstel de gemeenteraad om definitieve besluitvorming en kredietopening worden gevraagd.

Het college functioneert daarna als bestuurlijk opdrachtgever en stuurgroep. De gemeentesecretaris is ambtelijk opdrachtnemer. De programmamanager aardbevingen is belast met de uitvoering van de opdracht en aan ambtelijk opdrachtnemer verantwoording schuldig.

Omdat er geen capaciteit voor het uitvoering geven aan NPG-gerelateerde taken beschikbaar is en Het Hogeland in wil zetten op een hoogwaardig lokaal programmaplan dat in nauwe participatie met de samenleving integraal tot stand komt, is het uiterst gewenst dat er een kundige en competente capaciteitsinzet op procesontwikkeling en – begeleiding, zoals bij 7 uiteengezet, beschikbaar komt.

We denken aan een inzet van ongeveer 3 fte voor een periode tot 2022. We streven naar doorstroming in de eigen organisatie en vervanging in de vacatures die daardoor ontstaan. Zo nodig zal extern tijdelijk personeel of via inhuur geworven moeten worden.

Een kwalitatief hoogwaardig NPG-programmaplan kenmerkt zich in haar realisatie door action learning in participatie met de samenleving. De voorgestelde projecten worden aan de hand van een kansenkaart op basis van vastgesteld programmakader en eigen lokale afwegingskaders aan bestuurders aangeboden; toetsing en formele keuze liggen op bestuurlijk niveau. De gemeenteraad van Het Hogeland heeft bij het vaststellen van de eerdergenoemde startnotitie NPG Het Hogeland ook ingestemd met de hoofdlijnen voor een participatiestrategie.

13.1 Welke partijen zijn betrokken bij de uitvoering?

Bij het komen tot het lokale NPG-programmaplan zijn vele inwoners, bedrijven en organisaties betrokken. De gemeenteraad heeft op 10 juli jl. ingestemd met de startnotitie NPG waarin de opzet en hoofdlijnen voor de participatiestrategie staan. Zij hecht enorm aan een lokaal programmaplan dat in nauwe participatie met de gehele samenleving tot stand komt.

13.2 Welke verantwoordelijkheid heeft iedere partij?

De uiteindelijke besluitvorming voor deze aanvraag ligt bij de gemeenteraad, gehoord hebbende de besluiten van het college van B&W en NPG-bestuur. Bestuurlijke

opdrachtgeving vindt daarna plaats door het college met de gemeentesecretaris als ambtelijk opdrachtnemer. De programmamanager aardbevingen voert uit en wordt budgetbeheerder.

In nauwe afstemming met een nog in te richten team NPG, ondersteund door een financieel consultant, worden tussenrapportages verzorgd voor NPG-bestuur, college en de gemeenteraad.

De gemeenteraad is van mening dat een goede inhoudelijke en financiële verantwoording gewenst is om o.a. naar buiten toe te kunnen uitleggen wat er met het geld gedaan is.

C. Communicatie

14 Op welke wijze worden de resultaten inzichtelijk gemaakt?

Alle in dit kader in te zetten medewerkers (in- en extern) draaien mee in een zelf organiserend team met als uitvoerend verantwoordelijke de programmamanager aardbevingen.

De inzet van alle betrokkenen zoals hiervoor omschreven zal moeten resulteren in een hoogwaardig lokaal NPG-programmaplan, afgestemd op het vastgestelde regionale programmakader en de eigen lokale afwegingskaders uitgedrukt in een reeks van projecten in een kansenkaart. De toetsing, keuzes en vaststelling van het lokaal programmaplan zal na vaststelling door college van B&W en NPG-bestuur definitief worden vastgesteld door de gemeenteraad. De programmamanager aardbevingen borgt de voortgangsrapportages over de uitvoering van het vastgestelde lokaal NPG-programmaplan naar zowel NPG-bestuur als via de reguliere weg in de beleidscyclus van de gemeente.

15 Indien van toepassing: op welke manier kan de aanvraag een voorbeeld zijn voor de rest van Nederland?

Het Hogeland is van mening dat we in een action learning periode terecht gaan komen en daarom nog geen voorbeeldfunctie hebben. Wel is de integrale en samenhangende aanpak zoals we die voor ogen hebben en op hoofdlijnen verwoord in de startnotitie NPG Het Hogeland, vastgesteld door de gemeenteraad op 10 juli jl., mogelijk een voorbeeld voor andere gemeenten.

D. Financieel

16 Wat is het gevraagde budget vanuit het startkapitaal en wat is het beoogde kasritme?

Er wordt tot 2022 € 400.000,-- gevraagd om het lokaal NPG-programmaplan op een zorgvuldige manier te kunnen ontwikkelen. Dat is eenmalig. Dit is gebaseerd op de

zinsnede op pagina 52 van het document “Een programma dat groeit”, waarin staat aangegeven dat de ontwikkelkosten die een gemeente maakt verrekend worden d.m.v. het gemeentelijk trekkingsrecht.

17 Voeg een begroting toe, onderaan dit document, waarin ook (eventuele) cofinanciering duidelijk wordt.

17.1 Welke kosten draagt iedere partij, eventueel in natura?

Begroting:

Vervangingskosten (eigen medewerkers), tijdelijke aanstellingen en externe inhuur tot 2022 t.b.v. strategie- en formatontwikkeling, management en advisering over het NPG-programmaplan en over samenhang en integraliteit, participatiebegeleiding en communicatie, inhoudelijke en procesondersteuning t.b.v. de projectaanvragen en voorbereiding van de uitvoering van gehonoreerde projecten wordt voor een bedrag van € 400.000,- betaald uit toe te kennen NPG-budget.

Periode 1 oktober 2019 - 1 januari 2022

onderdeel	Kosten	Dekking
strategie- en formatontwikkeling		
Participatie- en communicatiestrategie	€ 80.000	
management en advisering		
Projectleider	€ 150.000	
participatiebegeleiding en communicatie		
Communicatiemedewerker	€ 60.000	
inhoudelijke en procesondersteuning		
Projectleider en communicatiemedewerker	€ 60.000	
voorbereiding van de uitvoering		
Projectleider	€ 50.000	
subtotaal	€ 400.000	
Lijninzet (we haken aan op visie- en planvorming vanuit gemeentelijke organisatie over stads- en dorpsvernieuwing, economie en arbeidsmarkt, wonen, energietransitie, sociaal en samenleving)	€ 230.000	
Facilitering raadsklankbordgroep aardbevingen	€ 20.000	
Bedrijfsvoering en onvoorzien	€ 150.000	
totaal	€ 800.000	
Cofinanciering: inzet uren en kosten bedrijfsvoering gemeente Het Hogeland		€ 400.000
Gevraagde NPG gelden		€ 400.000

E. Evaluatie & Monitoring	
18	<p><i>Waarom zijn de gekozen activiteiten de meest efficiënte en effectieve manier voor het uitvoeren van de aanvraag?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Omdat het realiseren van voldoende en kundige capaciteitsinzet de meeste kans biedt op een kwalitatief hoogwaardig lokaal programmaplan dat in participatie tot stand gaat komen. - Met het programmakader en het daarop afgestemde lokale NPG-programmaplan ligt er een gedegen fundament om projecten te kunnen voordragen. - Projecten worden op basis van het vastgestelde programmakader en eigen lokale afwegingskaders uitgedrukt in een kansenkaart die aan bestuurders worden voorgelegd. Op basis van onderbouwingen van de kaders, kunnen de bestuurders keuzen maken en besluiten nemen.
19	<p><i>Welke gegevens zijn er nodig om te evalueren of de doelstelling is behaald? Zijn deze gegevens beschikbaar?</i></p> <p>Het lokale NPG-programmaplan en haar projecten worden nauw gevolgd op basis van 'lerende evaluatie' (monitoren, evalueren, kennisontwikkeling), afgestemd op het begrip 'Brede Welvaart'. Ervaringen en beleving in de samenleving worden verbonden aan een wetenschappelijke grondslag. Het resultaat is een krachtig instrument waarmee het NPG zijn aanpak en impact doorlopend kan monitoren, evalueren en verbeteren terwijl het de regio volop betreft en de stem van de samenleving duidelijk laat meeklinken. Lerende evaluatie wordt thans uitgewerkt door Aletta Jacobs School of Public Health en het Sociaal Planbureau Groningen.</p>
20	<p><i>Hoe wordt doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid gemeten? Welke aanpak wordt hiervoor gehanteerd?</i></p> <p>Zie antwoord op vraag 19.</p>
20.1	<p><i>Welke gegevens zijn er nodig om te evalueren of de doelstelling is behaald? Zijn deze gegevens beschikbaar?</i></p> <p>Zie antwoord op vraag 19.</p>
20.2	<p><i>Wanneer wordt er gemeten (nul, tussentijds, eindmeting)?</i></p> <p>Dat wordt duidelijk op basis van het monitoringplan dat in ontwikkeling is. (zie vraag 19)</p>
20.3	<p><i>Welke methoden worden gebruikt om doelbereik, doeltreffendheid en</i></p>

	<i>doelmatigheid vast te stellen?</i>
	Zie antwoord op vraag 20.2
20.4	<i>Hoe wordt gerapporteerd over de (tussentijdse) uitkomsten?</i>
	Zie antwoord op vraag 20.2
20.5	<i>Zijn er herijkingmomenten? Wat zijn hiervan de gevolgen voor het te behalen doel en de meetbare doelstellingen?</i>
	Zie antwoord op vraag 20.2
21	<i>In hoeverre is het doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid vast te stellen? Zijn er bijvoorbeeld nog andere instrumenten of externe effecten die effect hebben op het resultaat?</i>
	Zie antwoord op vraag 20.2